

MBA obrazovanje na domaćem terenu

MBA ili *Master of Business Administration* je međunarodno priznata diploma namijenjena pripremi i daljnjem usavršavanju vještina potrebnih za karijeru na višem stupnju poslovanja, odnosno managementa. Međutim, vrijednost MBA-a nije isključivo ograničena samo na tzv. poslovni svijet, već može biti korisna i za one u javnom sektoru, vladi, medicini, sportu ili sličnim područjima u kojima ovakav tip obrazovanja nije toliko uobičajen.

MBA je trenutno jedan od najpopularnijih poslovnih usmjerenja, odnosno programa, koji se nude na tržištu. S godinama je evoluirao kako bi i dalje ostao dovoljno konkurentan na tržištu pa zato danas ima više tisuća MBA programa u svijetu. Iako je tradicionalni dvogodišnji program i dalje uobičajen, ponajviše u Americi, jednogodišnji programi postaju sve popularniji.

POVEĆANJE PRIMANJA OD 132%

Jedan od važnijih faktora prilikom odabira MBA programa je pozicija poslovne škole koja pruža određeni MBA na ljestvici najboljih poslovnih škola. Ako smo upoznati s činjenicom da MBA program koji je od strane *Financial Timesa* pozicioniran na prvom mjestu omogućuje njenim polaznicima povećanje primanja od 132%, onda faktor koji smo naveli kao važniji ne treba zanemariti. MBA diploma visoko pozicionirane poslovne škole ili sveučilišta zasigurno može proširiti poslovne mogućnosti. Drugi dobar pokazatelj kvalitete MBA programa je akreditacija koju posjeduje. AACSB, AMBA ili EQUIS tri su glavne međunarodne organizacije za akreditaciju poslovnog obrazovanja. Postoje narav-

no i neki drugi faktori koji bi se trebali uzimati u obzir, a to su npr. povezanost institucije s poslovnim svijetom, godine djelovanja, reputacija i dr.

MBA studij je prvenstveno namijenjen poslovnim ljudima koji već imaju sveučilišnu diplomu, imaju više godina radnog iskustva, želju za proširivanjem znanja i vještina i želju za napredovanjem. S obzirom da se radi o ljudima koji rade i grade ili su već izgradili poslovnu karijeru, postoje dvije osnovne podjele MBA-a: *Part-time* program u trajanju od 2 godine namijenjen onima koji ostaju u radnom odnosu, a predavanja pohađaju vikendom, ili *Full-time* program za one koji prekidaju radni odnos na godinu ili više dana i predavanja pohađaju svakodnevno.

U Hrvatskoj postoji nekoliko poslovnih škola koje u svom izboru imaju MBA program. To su: **Ekonomski fakultet u Zagrebu**, **Cotrugli Business School**, **Međunarodna diplomatska škola za poslovno upravljanje Zagreb (IGBS)**, **Zagrebačka škola ekonomije i managementa**, **Vern i Građevinski fakultet u Zagrebu**. Još uvijek ne postoji nikakvo rangiranje MBA studija u Hrvatskoj koje bi ukazalo na prednosti

i nedostatke pojedinih MBA studija, no Poslovni Savjetnik donosi kratak pregled MBA programa koji se nude.

1. Ekonomski fakultet u Zagrebu

Studij Poslovnog upravljanja na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu oformljen je 1991. godine. Traje tri semestra i obuhvaća 14 različitih područja poslovnoga upravljanja i procesa. Studenti koji nisu završili ekonomiju moraju prije početka predavanja položiti četiri kolegija iz bazičnih područja ekonomije. Nastavu na studiju izvode inozemni i domaći stručnjaci, a obuhvaća ravnomjerno sva područja poslovnog upravljanja. Radi se intenzivno jedan tjedan svakog mjeseca, a nastava obuhvaća teorijski i praktični dio, odnosno rad na slučajevima (*Case study*) i njihovu analizu. Ovaj program spada pod poslijediplomski sveučilišni specijalistički studij kojim se stječe naziv sveučilišnog specijalista poslovnog upravljanja – MBA (univ.spec.oec.), traje 3 semestra i iznosi 9.500 €.

2. Cotrugli Business School

Cotrugli Business School kroz međunarodno akreditirane MBA programe i predavače iz čitavog svijeta povezuje čitavu regiju. Djeluje putem centara u Zagrebu, Beogradu i Ljubljani, a polaznici dolaze iz Hrvatske, BiH, Bugarske, Mađarske, Makedonije, Slovenije, Srbije i Rumunjske. Najveća prednost je vrhunska kvaliteta edukacijskih programa, koja je 2009. godine potvrđena međunarodnom AMBA akreditacijom, sublimacijom dosadašnjeg rada i rezultata škole. MBA programi su koncipirani sukladno potrebama različitih razina managementa, a održavaju se u tjednim modulima na različitim lokacijama u regiji (Slovenija, Srbija, Hrvatska). Cijena programa je 12.000 €. *Executive MBA program (EMBA)* namijenjen je visokom i srednjem managementu te poduzetnicima koji žele steći suvremena poslovna znanja i vještine, a cijena iznosi 18.000 €. Najekskluzivniji program je *Chief Executive MBA (CEMBA)* namijenjen top managementu, predsjednicima i članovima uprava, a njegova cijena je 37.000 €.

3. Međunarodna diplomatska škola za poslovno upravljanje (IGBS)

IGBS od 2004. godine izvodi međunarodni MBA program na engleskom jeziku u suradnji s partnerskim fakultetom Kelley School of Business sa Sveučilišta u Indiani, koja je akreditirana članica AACSB Internationala i jedna od najboljih 20 poslovnih škola u SAD-u prema rangiranju Bloomberg Busine-

„PALAC GORE“ ZA POSLOVNU EDUKACIJU

Pitali smo hrvatske poslovnjake kako gledaju na dodatnu edukaciju - što dodatna poslovna edukacija njima znači za karijeru te koliko je često potrebno nadograđivati svoje poslovno znanje?

Adrian Ježina, predsjednik Uprave B.net Hrvatska d.o.o.

„Industrija u kojoj radim jedna je od najdinamičnijih općenito. Svijet tehnologije znatno se promijenio već i u periodu od godinu dana i, ako stalno ne učite i ne usavršavate se, može se dogoditi da vam ubrzo bude teško razumjeti nove trendove u telekomunikacijskoj industriji. Zbog toga nastavljam raditi na svojem znanju i sposobnostima kroz formalno obrazovanje i kroz dodatne stručne aktivnosti. Svake godine pokušam steći neki novi dio obrazovanja kroz stručne seminare, dok redovno po- sjećujem i stručne konferencije u Hrvatskoj i svijetu.“

Gordana Puhelek, mag. oec. univ. spec. oec., direktorica Mikronis d.o.o.

„U IT industriji, ali i u poslovnom svijetu općenito, vještine i isku- stvo u mnogim su se situacijama pokazali puno važnijima od fakultetske diplome. Smatram kako bi formalno obrazovanje treba- lo postaviti čvrst temelj koji je potrebno neprestano nadograđivati dodatnim formama obrazovanja. I sama se vodim time, pratim no- vosti u IT industriji putem različitih stručnih skupova i seminara, a veliku ulogu u mom stjecanju novih znanja imaju i čitanje stručnih časopisa i portala te praćenje rezultata brojnih istraživanja.“

prof. dr. sc. Mariza Katavić, Građevinski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

„Kažu da su krizna vremena najbolji trenutak za investirati u sebe i svoje znanje jer kompetitivne prednosti koje imamo omogućavaju nam bolju poziciju na tržištu rada i „dižu“ našu cijenu rada. Moramo biti svjesni da će se ulaskom u EU konkurencija stručnjaka pojačati. Ako želimo uspjeti na tom zahtjevnom i kompetitivnom tržištu moramo biti znatno bolji od ostalih.“

dr. sc. Zlatan Fröhlich, dekan IGBS Zagreb

„Uvijek je potrebno dodatno se obrazovati, a pogotovo danas kad je, zbog globalizacije tržišta, razvoja tehnologije kojom se znanja vrlo brzo šire i usvajaju, kao i ekonomske krize, potrebno stalno držati korak s najnovijim spoznajama i usavršavati svoje vještine.“

dr. Jyoti Gupta, dekan Cotrugli Business School

„Ovo društvo traži mnogo više od činjenica, informacija i načina njihove primjene. Socijalne vještine poput asertivnosti, tolerancije, vještina timskog rada, nenasilnog rješavanja konflikata, brzog donoše- nja odluka itd. su neophodne pa je jednostavno zaključiti koliko nam je potrebno cjeloživotno učenje. Međutim, odabir edukacije treba biti usklađen s vizijom vašeg razvoja i/ili organizacije u kojoj radite. Nakon što ste si postavili ciljeve, razmislite koja znanja i iskustva trebate imati da bi ih ostvarili, koji ljudi vam mogu pomoći te koliko ste se za to spremni založiti.“

ss Weeka. Školu je osnovao Ekonomski insti- tut, Zagreb uz potporu US State Departmen- ta. IGBS izvodi generalni MBA program koji je prilagođen zaposlenim osobama s predava- njima u večernjim terminima. Program se sa- stoji od 20 predmeta kroz tri semestra sa dvije specijalizacije (financije i marketing). Škola-

rina za tri semestra iznosi ukupno 16.500 €.

4. Zagrebačka škola ekonomije i managementa

ZSEM organizira Specijalistički diplomski stručni studij - MBA program u trajanju od godinu dana, odnosno dva semestra, a pola-

znici na kraju školovanja stječu titulu stručni specijalist poslovne administracije. Školarina Diplomskog MBA studija iznosi 8.000 € za sve smjerove, osim za General MBA, čija ško- larina iznosi 9.000 €. Važno je naglasiti da pol- laznik ima priliku jedan semestar svog MBA programa odslušati na brojnim školama i sve- učilištima u inozemstvu kroz oblik međuna- rodne razmjene te na taj način, bez dodatne nadoplate školarine, steći vrijedno međuna- rodno iskustvo. Treba naglasiti da je ZSEM u akreditacijskom procesu dobivanja među- narodne AACSB akreditacije.

5. Visoko učilište Vern

VERN' je u suradnji s belgijskim visokim učilištem United Business Institutes (UBI) otvorio tri specijalistička studija. Nakon UBI analize VERN'-ovih specijalističkih diplom- skih programa, dodano je dodatnih pet na- stavnih predmeta, čime svršeni studenti VERN'-ovog i UBI'-ovog programa dobivaju zajedničku VERN'-UBI-MBA diplomu. Ova diploma iznosi oko 26.000 kn.

6. Građevinski fakultet u Zagrebu - MBA in Construction

MBACon je studij specijalno formiran za gra- ditelje (inženjere građevinarstva, arhitektu- re i srodnih tehničkih struka) i u cijelosti je usredotočen na probleme upravljanja u gra- diteljstvu. Studij traje 4 semestra, a nastava se izvodi u modulima. Jedan modul u sva- kom semestru održava se u Dubrovniku dok se preostala nastava održava u Zagrebu na Građevinskom fakultetu. Ovaj MBA studij jedini kod upisa traži položeni General Ma- nagement Admission Test (GMAT), a to je standardizirani test na engleskom jeziku ko- jim se procjenjuju osnovne verbalne i mate- matičke vještine te vještina analitičkog pisanja pristupnika. Ovaj test je uobičajen kod upi- sa MBA programa u inozemstvu. Školarina iznosi 12.000 €.